

Rewarding Learning

General Certificate of Secondary Education
2014

Uimhir Lárionaid

--	--	--	--	--

Uimhir Iarrthóra

--	--	--	--

Foghlaim don tSaol agus don Obair: Modúlach

Aonad 4

Forbairt Phearsanta

[GLW51]

GLW51

DÉ HAOINE 9 BEALTAINE, MAIDIN

AM

45 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo.

Comhlánaigh le peann gorm nó le peann dubh. **Ná scríobh le peann luaidhe ná le peann glóthaí.**

Tá an t-iatán (ina bhfuil **Foinse A**) le húsáid le Ceistanna **4** agus **5** i **Roinn B**.

Freagair **gach** ceist ar an pháipéar seo.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 40 an marc iomlán don pháipéar seo.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeistanna **4** agus **5**.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Roinn A

Freagair **gach** ceist sa roinn seo.

Baineann an cheist seo le cumas a fhorbairt mar thomhaltóirí géarchúiseacha.

1 (a) Scríobh dóigh **amháin** a bhféadfadh duine óg caiteachas a laghdú.

_____ [1]

(b) Sainaithin agus mínigh dóigh **amháin** a mbeadh duine óg i bhfiacha sa deireadh mar gheall ar andúil sa chearrbhachas.

_____ [2]

(c) Sainaithin agus mínigh dóigh **amháin** a bhféadfadh teaghlach airgead a shábháil agus siopadóireacht faoi choinne bia ar bun acu.

_____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna Athmharc	
Iomlán Cheist 1	

Baineann an cheist seo le sláinte agus folláine a uasmhéadú agus a chothú.

2 (a) Scríobh buntáiste **amháin** a bhaineann le réim shláintiúil bia a ithe.

_____ [1]

(b) Mínigh dóigh **amháin** a rachadh drochthithíocht i bhfeidhm ar shláinte shóisialta duine.

_____ [2]

(c) Mínigh dóigh **amháin** a rachadh méala i bhfeidhm ar fholláine mhothúchánach duine.

_____ [2]

Scrúdaitheoir
Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 2

[Tiontaigh an leathanach

Roinn B

Freagair **gach** ceist sa roinn seo.

Scrúdaitheoir
Amháin

Marcanna Athmharc

4 Léigh **Foinse A** agus bain úsáid aisti le cuidiú leat an cheist seo a fhreagairt.

(a) Míniú **dhá** dhóigh a mbeadh tionchar dearfach ag scoil ar iompar duine óg.

1. _____

_____ [2]

2. _____

_____ [2]

[Tiontaigh an leathanach

Leathanach breise má tá sé de dhíth

Scrúdaitheoir
Amháin

Marcanna Athmharc

8561.03

12GLW5108

Leathanach breise má tá sé de dhíth

Scrúdaitheoir
Amháin

Marcanna Athmharc

[Tiontaigh an leathanach

8561.03

12GLW5109

Leathanach breise má tá sé de dhíth

Scrúdaitheoir
Amháin

Marcanna Athmharc

8561.03

12GLW5110

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

8561.03

12GLW5111

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	

Marc Iomlán	
--------------------	--

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.

I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

8561.03/5

12GLW5112

Rewarding Learning

General Certificate of Secondary Education
2014

**Foghlaim don tSaol agus don Obair:
Modúlach**

Aonad 4

Forbairt Phearsanta

[GLW51]

DÉ HAOINE 9 BEALTAINE, MAIDIN

FOINSE A

Iatán: Forbairt Phearsanta

Le húsáid le Ceisteanna 4 agus 5.

FOINSE A

Iompar a Bhaineann le Dul i Riosca a Bhainistiú

Thig le múinteoirí, trí churaclam na scoile, m.sh. Eacnamaíocht Bhaile agus Foghlaim don tSaol agus don Obair, cuidiú le daoine óga foghlaim a dhéanamh faoi na contúirtí a bhaineann le toitíní a chaitheamh, alcól a ól agus drugaí mídhleathacha a chaitheamh, srl.

Thig le haoichainteoirí an teachtaireacht a chur in iúl do dhaoine óga faoi na rioscaí a dtabharfadh siad aghaidh orthu, agus dúshlán cuid mhór de na smaointe a bheadh acu ar iompar frithshóisialta agus gnéasach a thabhairt.

Is féidir go mbeidh baint ag daoine óga agus ag a bpiaraí le hiompar diúltach a bhainfidh le dul i riosca agus caithfidh siad a bheith eolach ar iarmhairtí a gcuid gníomhaíochtaí. Mar shampla, féadann grúpa déagóirí faoi aois atá ag ól alcóil agus a bhfuil drochiompar ag baint leo tionchar a imirt ar an phobal a bhfuil siad ina gcónaí ann, na daoine aosta, na comharsana agus na tuismitheoirí le páistí óga go háirithe.

Is cosúla go mbeidh mothú gnóthachtála ag an duine óg agus ag a chuid piaraí de bharr dul i riosca dearfach a dhéanamh amhail tabhairt faoi dhúshlán nua nó airgead a chruinniú do charthanas.

Foinse: Príomhscrúdaitheoir